

Bruxelles, 24. veljače 2026.
(OR. en)

6496/1/26
REV 1

LIMITE

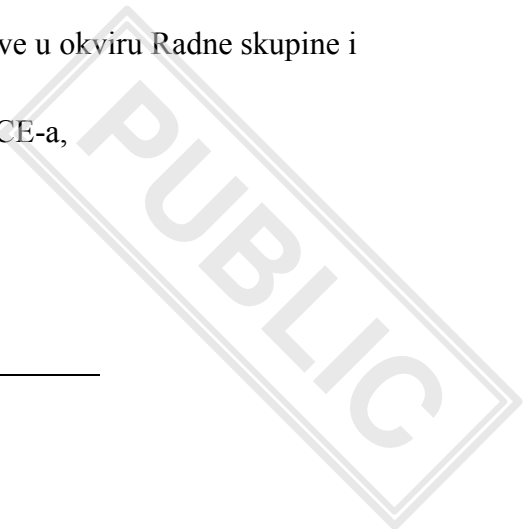
TRANS 83
BY 2

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	5999/26
Predmet:	Stajalište Unije za zahtjev izvršnoj tajnici Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) da se članovima UNECE-a skrene pozornost na blokade kamiona u Republici Bjelarusu – odobrenje

1. Komisija je 11. veljače 2026. obavijestila Radnu skupinu za kopneni promet o situaciji u pogledu kontinuiranih blokada teških vozila registriranih u Litvi i Poljskoj koje bjeloruske vlasti provode u blizini graničnih prijelaza.
2. Komisija predlaže da predsjedništvo od izvršne tajnice UNECE-a zatraži raspravu o tom pitanju na predstojećim sastancima Radne skupine za cestovni promet UNECE-a (SC.1) i/ili stručne skupine za AETR.
3. Radna skupina za kopneni promet razmotrila je to pitanje 17. i 24. veljače 2026. Delegacije su poduprle dvije izravno pogođene države članice, ističući da bi koordinirani pristup EU-a mogao podići svijest o rizicima za prekogranični promet vozila koja prevoze robu, kao i potaknuti traženje rješenja raspravom na multilateralnoj razini. Tijekom rasprava dvije izravno pogođene delegacije iznijele su neke prijedloge teksta, od kojih je većina tijekom završnog ispitivanja na sastanku Radne skupine 24. veljače 2026. uključena u nacrt teksta stajališta Unije i pisma izvršnoj tajnici UNECE-a.

4. S obzirom na navedeno i podložno potvrdi Odbora stalnih predstavnika Vijeće se poziva da:
- odobri stajalište Unije koje proizlazi iz rasprave u okviru Radne skupine i
 - pristane na slanje pisma izvršnoj tajnici UNECE-a,
- kako je navedeno u Prilogu ovoj napomeni.

BLOKADE KAMIONA U REPUBLICI BJELARUSU

1. KONTEKST I POZADINA

Litva je od 29. listopada 2025. do 19. studenoga 2025. zatvorila svoju granicu s Bjelarusom zbog sve većih zabrinutosti u pogledu sigurnosti i zaštite¹. Izuzeća za cestovni prijevoz odobrena su za tranzit Kalinjingradom te za diplomatsko osoblje, građane država članica EU-a, EGP-a i NATO-a i europske prijevoznike koji se vraćaju u EU.

Litavska i poljska vlada tvrde da su bjeloruska tijela uvela ograničenja kretanja kamiona i poluprikolica/prikolica registriranih u tim državama članicama na bjeloruskom državnom području, čime su im dopustila ulazak/izlazak samo preko dijela bjeloruske granice koji graniči sa zemljom registracije tih vozila. Kad je riječ o poljskim vozilima, bjeloruska tijela uvela su ta ograničenja s početkom 2023.

U kontekstu tih ograničenja 1000 vozila i oko 500 poluprikolica registriranih u Litvi, ali isključivo na raspolaganju poljskim prijevoznicima, nije se moglo vratiti na područje EU-a zbog uzastopnih odluka bjeloruskih vlasti, unatoč ponovnom otvaranju graničnih prijelaza. Vozila registrirana u EU-u autoritativno su usmjerena na namjenska parkirališta u Bjelarusu, s dnevnom naknadom za parkiranje od 120 EUR po kamionu, uz rizik da će bjeloruske vlasti u izostanku plaćanja zaplijeniti vozila.

Slijedom različitih bjeloruskih mjera pojavio se problem s kombiniranim skupovima vozila (poljski tegljač s prikolicom i litavska poluprikolica). Zbog različitih bjeloruskih propisa za poljska i litavska vozila te kombinacije trenutačno ne mogu napustiti državno područje Republike Bjelarus.

¹ Vidjeti i sastanak Vijeća za vanjske poslove 15. prosinca 2025.: [Bjelarus: Vijeće proširilo područje primjene režima sankcija radi obuhvaćanja hibridnih aktivnosti protiv država članica EU-a – Consilium](#).

Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) važan je međunarodni forum koji olakšava suradnju među državama članicama u području cestovnog prometa putem dijaloga o politikama, pregovora o pravnim instrumentima, izrade propisa i normi te razmjene najboljih praksi kao i gospodarskog i tehničkog stručnog znanja. Sve države članice EU-a, kao i Bjelarus, članice su UNECE-a. Tajništvo UNECE-a prije svega se bavi Europskim sporazumom o radu posada vozila u međunarodnom cestovnom prijevozu (AETR).

2. STAJALIŠTE UNIJE

a. Učinak mjera koje je poduzela Republika Bjelarus

Imobilizacija tih vozila koju nameću bjeloruske vlasti neprihvatljiva je. Konkretno, takve radnje u suprotnosti su s općim načelima Konsolidirane rezolucije UNECE-a o olakšavanju međunarodnog cestovnog prometa (R.E.4)², kao i s duhom AETR-a³.

Bjeloruske vlasti nisu dostavile opravdanja dotičnim državama članicama.

Stoga je s obzirom na ozbiljnost i potencijalnu sustavnu prirodu tog pitanja primjereno obavijestiti UNECE i sve ugovorne stranke AETR-a u UNECE-u o navedenom ponašanju bjeloruskih vlasti u pogledu litavskih i poljskih prijevoznika.

S obzirom na trenutačni pravni kontekst cestovnog prijevoza tereta između EU-a, Ruske Federacije i Republike Bjelarus, pismo izvršnoj tajnici trebalo bi ostati u političkom duhu i u njemu bi se trebalo suzdržati od pravnih razmatranja.

b. Nužnost zajedničkog pisma u ime Unije

Iako se pitanje prijevoza iz država članica u treće zemlje i dalje u velikoj mjeri rješava bilateralnim sporazumima između država članica i tih trećih zemalja, jednostrane i neopravdane mjere, kao što su mjere koje u ovom slučaju poduzimaju bjeloruske vlasti, mogle bi u budućnosti utjecati na bilo kojeg prijevoznika iz EU-a. Nadalje, koordinirano pismo u ime EU-a imalo bi veću važnost jer bi pružilo snažniju potporu najpogođenijim državama članicama, posebno onima koje graniče s Bjelarusom.

² [CERD](#); osobito točka 1.2.1.1.

³ Vidjeti osobito preambulu [AETR-a](#).

3. ZAHTJEV ZA POKRETANJE TOG PITANJA U OKVIRU UNECE-A

S obzirom na navedeno trebalo bi izvršnoj tajnici UNECE-a uputiti pismo (nacrt u nastavku) kako bi se zatražila rasprava o toj temi na predstojećem sastanku Radne skupine UNECE-a za cestovni promet i/ili Stručne skupine za AETR, na kojima Uniju predstavlja Komisija u ulozi člana stručne skupine i promatrača u radnoj skupini.

Tijekom rasprave predstavnik Komisije trebao bi izraziti ključne poruke u skladu s prethodno navedenim pismom dopunjene, prema potrebi, elementima utvrđenima u odjeljcima 1. i 2.

NACRT PISMA IZVRŠNOJ TAJNICI UNECE-A

Predmet: Blokade kamiona registriranih u EU-u od strane bjeloruske vlasti.

Vaša Ekscelencijo,

od 29. listopada 2025. [do...] bjeloruska tijela imobilizirala su stotine teških vozila registriranih u EU-u na graničnom području između Bjelarusu i Litve, bez ikakvog valjanog opravdanja, namećući dnevne naknade koje su nužne da se izbjegne potpuno oduzimanje vozila i robe u njima.

Te radnje predstavljaju neprihvatljivo ponašanje bjeloruskih vlasti.

Europska unija odlučno poziva bjeloruska tijela da ta vozila registrirana u EU-u puste u promet te da ih brzo i bez dodatnih prepreka vrate njihovim zakonitim vlasnicima u Europskoj uniji.

S obzirom na ulogu Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) kao važnog međunarodnog foruma koji olakšava suradnju među državama članicama u području cestovnog prometa putem političkog dijaloga, pregovora o međunarodnim pravnim instrumentima, izrade propisa i normi te razmjene i primjene najboljih praksi kao i gospodarskog i tehničkog stručnog znanja, posebno u okviru Europskog sporazuma o radu posada vozila u međunarodnom cestovnom prijevozu (AETR), te s obzirom na ozbiljnost i potencijalnu sustavnu prirodu navedenih problema s kojima se suočavaju neki prijevoznici iz EU-a, bio bih Vam zahvalan kad biste ovaj zahtjev prenijeli bjeloruskim vlastima te ovu korespondenciju proslijedili drugim ugovornim strankama AETR-a.

Bili bismo zahvalni kad bi se spomenuta tema uključila u dnevni red sljedećeg sastanka Radne skupine UNECE-a za cestovni promet (SC.1), kao i prethodno na forum njezinih stručnih skupina.

Vaša Ekselencijo, primite izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

[potpis]

Zamjenik stalnog predstavnika države članice koja predsjedava Vijećem pri Europskoj uniji;
predsjednik Odbora stalnih predstavnika (dio 1.).
